

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 5. november 2018

Sag BS-861/2017-VLR
(4. afdeling)

Aakær Gods v/Johan Koed-Jørgensen
(advokat Anker Laden-Andersen)

mod

Ib Salomon Hansen
(advokat Peter Lambert)

Retten i Horsens har den 20. juni 2017 afsagt dom i 1. instans (sag BS 150-450/2016, tidligere BS-836/2016-HRS).

Landsdommerne Ida Skouvig, Annette Dellgren og Rannvá Ragnarsdóttir (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanten, Aakær Gods v/Johan Koed-Jørgensen, har gentaget sin påstand for byretten.

Indstævnte, Ib Salomon Hansen, har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Der er fremlagt et påbud af 16. november 1994 fra Århus Amt til Johan-Koed-Jørgensen vedrørende retablering af vandhuller på Aakær og vandløb fra Aakær Huse. I påbuddet er det bl.a. anført, at der er konstateret udsætning af

ænder samt en kraftig fodring i nogle vandhuller, og at dette har medført en dårlig vandkvalitet, ligesom bredderne nogle steder er nedslidte og forurenede af andemøg.

Der er endvidere fremlagt et læserbrev skrevet af Peter Roland Larsen. Læserbrevet skulle efter det oplyste være fremsendt til Struer Dagblad primo januar 2017, men er ikke offentliggjort.

Der er endelig fremlagt et brev af 12. juni 2017 fra Odder Kommune til Aakær Gods med en indskærpelse om ophør med fodring ved et nærmere angivet vandhul. I brevet er der bl.a. anført:

"Odder Kommunes redegørelse

Efter modtagelse af henvendelse fra Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Odder om fodring og udsætning af ænder i et vandhul i Spåkær Skov, den 20. juli 2016 har Odder Kommune ved Bent H. Mortensen og Steen Terkildsen den 26. august 2016 foretaget besigtigelse af området Spåkær Skov med deltagelse af godsforvalter Rune Bakkehave:

Vandhullet var under besigtigelsen opholdssted for et større antal gråænder. Vandet var ret grumset og præget af algevækst. Sigtedybden er ikke vurderet. Ingen søvegetation kunne ses ved besigtigelsen. I en afstand af ca. 1 m fra vandhullet kunne lugt af and tydeligt erkendes. Brinker er stedvist nedtrådt af, hvad der forventes at være gråænder. Vandet i vandhullet vurderes at udvise tydelige tegn på en belastning af organisk materiale i kraft af algevækst."

Forklaringer

Ib Salomon Hansen har afgivet supplerende forklaring. Jan Pedersen har endvidere afgivet forklaring.

Ib Salomon Hansen har supplerende forklaret, at lokalforeningen i Odder kun har haft én klagesag i år. Han besigtigede første gang søen den 29. juni 2016. Han havde ikke set den før. Det er ham, der har taget de billeder, der er fremlagt i sagen, ekstrakten side 228. Ca. 3 uger senere besigtigede han søen igen. Efter et konservativt skøn vurderede han, at der var 100 ænder, men han mener, at der rent faktisk var omkring 400 ænder. Det er en meget stor sø i Odder Kommune. Han sendte billederne til biolog Jan Pedersen, der er ansat i Danmarks Naturfredningsforening i København. Det ene foto viser en bræmme af korn, der lå i vandkanten og ind på land. Det er ikke løvfald. Søen havde på få uger fuldstændig skiftet tilstand, og det chokerede ham. Han googlede udsætning af ænder, og han kontaktede kommunen et par gange, før han skrev læserbrevet. Udsætning og fodring af ænder er et meget stort miljøproblem. Han kunne med egne øjne konstatere, at der var foretaget en stor tilstandsændring. Han skrev i sit læserbrev, at det var hans vurdering, at det, der var foregået, var ulovligt. Han sendte det til debatsektionen på avisen.

Han skriver mange læserbreve - også om andre forhold end på Aakær Gods. Han blander sig meget i den lokale debat. Han har ikke aftalt med andre, at de skulle indrykke læserbreve vedrørende Aakær Gods. Peter Roland Larsen sendte på et tidspunkt et læserbrev til ham på en mail, men han var da på ferie på New Zealand, og han kunne ikke åbne filen, så han fik det ikke læst.

Han kender Peter Roland Larsen, som han bl.a. går til gymnastik med. Han kender også Holger Øster Mortensen, som tillige blander sig meget i den offentlige debat. De ses ikke privat, og Holger Øster Mortensen er ikke aktiv i lokalforeningen.

Vedrørende læserbrevet af 3. januar 2012, ekstrakten side 120, har han forklaret, at han nævnte Koed-Jørgensen flere gange, fordi det er ham, der ejer godset. Efter Koed-Jørgensen overtog Aakær Gods i 1993, skete der et markant skifte i driften. Den tidligere ejer havde drevet godset meget ekstensivt, hvorimod Koed-Jørgensen begyndte at drive det meget intensivt. Han har aldrig beskyldt Koed-Jørgensen for at ødelægge naturen. Aarhus Amt havde mange konflikter med Koed-Jørgensen efter dennes overtagelse af Aakær Gods.

Vedrørende læserbrevet af 30. juli 2014, ekstrakten side 141, har han forklaret, at han blev ringet op af en mand, der havde set, at cykelstien var blevet ødelagt af ansatte på godset, og han tog herefter selv derud på besigtigelse. Han skrev til Vej og Park i kommunen, som oplyste, at kommunen ville kræve erstatning af Koed-Jørgensen. Han fulgte efter 1 års tid sagen til dørs ved at kontakte kommunen for at høre, om de havde krævet erstatning af Koed-Jørgensen. Det havde kommunen ikke, idet de havde opgivet sagen på grund af bevisets stilling.

Jan Pedersen har forklaret, at han siden 2008 har været ansat som biolog i Danmarks Naturfredningsforening. Han blev uddannet som biolog i 1995. Han arbejdede derefter i mange år som feltbiolog. Han bistår de frivillige i lokalforeningerne med deres arbejde, herunder med klagesager. Han kender Ib Salomon Hansen, bl.a. fra repræsentantskabsmøder i Danmarks Naturfredningsforening. Det er rigtigt, at Ib Salomon Hansen ringede til ham i 2016. Ib Salomon Hansen sendte enten samtidig eller lige efter samtalen et par billeder til ham. Det er dem, der fremgår af ekstrakten side 228. Det øverste billede viser efter hans opfattelse en massiv udsætning af jagtænder. Det er en samling meget ens ænder, der klumper sig sammen i midten af søen. Vilde ænder ville aldrig ligge på den måde. De ville ligge mere spredt ude i sivene. Der var også kun hunænder og ællinger - ingen hanænder. Han sagde til Ib Salomon Hansen, at der var tale om skydeænder. Han kunne også se på det foto, der er nederst, at der var tale om en massiv fodring med korn. Der lå korn, som efter hans vurdering svarede til ca. 2 tønder. Det sagde han til Ib Salomon Hansen. Han går ud fra, at han havde flere telefonsamtaler med Ib Salomon Hansen, men han kan ikke huske præcis,

hvor lang tid der gik fra den første telefonsamtale til den næste. Som han husker det, havde de først en telefonsamtale, derefter fik han billederne, og så ringede han Ib Salomon Hansen op. Der gik i hvert fald ikke lang tid, for der skal reageres så hurtigt som muligt på den slags.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Generelt

Sagen drejer sig om, hvorvidt Ib Salomon Hansen har overtrådt straffelovens § 267 i forbindelse med to artikler i Horsens Folkeblad henholdsvis den 21. december 2015 og den 30. august 2016.

Straffelovens § 267 skal fortolkes i lyset af artikel 8 og artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Ib Salomon Hansens udtalelser om dels Odder Kommunens behandling af de miljøretlige forhold vedrørende Aakær Gods, dels godsets drift set i relation til miljøet, er emner af væsentlig samfundsmæssig interesse, og der skal foreligge tungtvejende grunde til at foretage indgreb i ytringsfriheden, som vedrører den offentlige debat i et demokratisk samfund om emner af almen interesse.

Ib Salomon Hansen har i begge de læserbreve, der er omfattet af denne sag, udtalt sig i sin egenskab af formand for Danmark Naturfredningsforenings lokalafdeling i Odder, og det må efter EMRK artikel 10 med tilhørende praksis lægges til grund, at en miljøorganisation som Danmarks Naturfredningsforening fungerer som "offentlighedens vagthund", og at miljøorganisationen derfor nyder en vidtgående ret til ytringsfrihed.

Johan Koed-Jørgensen driver Aakær Gods, der efter det oplyste er en relativt stor virksomhed i lokalområdet, og han må derfor i vidt omfang tåle, at de dispositioner, der foretages på godset, bliver genstand for omtale.

Læserbrevet af 21. december 2015

Det fremgår af sagen, at Odder Kommune den 11. december 2014 havde truffet afgørelse om en lovliggørende dispensation til genetablering af en rørledning under et vandløb på Aakær Gods. Den 17. december 2015 ændrede Natur- og Miljøklagenævnet kommunens lovliggørende dispensation til et afslag.

Ib Salomon Hansen har i læserbrevet umiddelbart inden ytringen: "Det forløb var så uldent, at vi besluttede at klage til Natur- og Miljøklagenævnet" redegjort for kommunens behandling af sagen, herunder at forvaltningen havde gi-

vet godset et påbud om at genåbne vandløbet og sat frist herfor, men at kommunens daværende direktion kort inden fristens udløb greb ind og gav godset dispensation. Ytringen "Det forløb var så uldent" må, når det læses i sammenhæng med det foregående afsnit, anses for alene at angå Odder Kommunes sagsbehandling, og er ikke rettet mod Aakær Gods.

Det tiltrædes allerede af den grund, at der ikke er grundlag for at anse ytringen for en strafbar ærekrænkelse af Johan Koed-Jørgensen.

Læserbrevet af 30. august 2016

Det fremgår af læserbrevet, at Ib Salomon Hansen havde meldt forholdet til kommunen, hvorfor det kunne udledes, at det var kommunen, der skulle træffe afgørelse om, hvorvidt forholdet var ulovligt. Herefter, og efter karakteren og indholdet af læserbrevet, der blev indrykket under "debat", tiltrædes det, at ytringerne i artiklen må anses for værdidomme, hvorfor der ikke skal føres sandhedsbevis.

Ib Salomon Hansen har forklaret, at han efter en henvendelse fra en borger besigtigede den pågældende sø i juni og derefter i juli måned 2016, og at han ved sidstnævnte besigtigelse konstaterede, at der nu var minimum 100 ænder og op til 400, at der var nedtrådte brinker og i selve vandkanten en 3-4 meter lang bræmme af foder. Han har endvidere forklaret, at han ikke var i tvivl om, at det var udsatte ænder, og at han kontaktede biolog Jan Pedersen. Ib Salomon Hansen indgav på denne baggrund en klage til Odder Kommune.

Jan Pedersen har for landsretten bekræftet, at Ib Salomon Hansen ringede til ham i 2016 og også sendte ham to billeder. Det ene billede viste efter hans opfattelse en massiv udsætning af jagtænder og det andet en massiv fodring med korn.

Det fremgår af Odder Kommunes besigtigelsesnotat af 26. august 2016, at vandhullet under besigtigelsen var opholdssted for et større antal gråænder, at vandet var ret grumset og præget af algevækst, og at brinkerne stedvist var nedtrådt af, hvad der forventedes, at være gråænder. Vandet i vandhullet vurderedes at udvise tydelige tegn på belastning af organisk materiale i kraft af algevækst.

Det fremgår endvidere af sagen, at Odder Kommune den 12. juni 2017 gav Aakær Gods en indskærpelse om ophør med fodring.

Det fremgår endelige af sagen, at Odder Kommune den 18. december 2015 varslede et påbud over for Johan Koed-Jørgensen om oprensning af 3 nærmere angivne vandhuller, men at kommunen i et brev af 12. maj 2016 frafaldet påbuddet, idet kommunen ikke havde kunnet tilvejebringe dokumentation for vand-

hullernes tilstand forud for fodring eller kendskab til udstrækning af perioden for fodring i de tre vandhuller.

På denne baggrund var indholdet af Ib Salomon Hansens læserbrev – uanset Rune Bukkehaves forklaring – ikke uden faktisk grundlag.

Det tiltrædes derfor efter en samlet vurdering, at der ikke er grundlag for at anse ytringerne for en strafbar ærekrænkelse af Johan Koed-Jørgensen.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

Efter sagens udfald skal Aakær Gods v/Johan Koed-Jørgensen i sagsomkostninger for landsretten til Ib Salomon Hansen betale 31.250 kr. inklusive moms til udgifter til advokatbistand. Ved fastsættelsen af beløbet er der taget hensyn til sagens omfang og forløb, herunder hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal Aakær Gods v/Johan Koed-Jørgensen inden 14 dage betale 31.250 kr. til Ib Salomon Hansen.

Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 05-11-2018 kl. 10:11

Modtagere: Advokat (H) Peter Lambert, Appellant Aakær Gods v/Johan
Koed Jørgensen, Indstævnte Ib Salomon Hansen, Advokat (H) Anker
Laden-Andersen